

IV Õpitulemused ja õppesisu klassiti

9. klass, 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Kasutatav õppevara "Kahekõne 3"				
LUGEMINE				
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Lõimingu võimalus	Arendatavad digipädevused
<ul style="list-style-type: none"> erinevate lugemistehnikate valdamine; oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine; ettelooetava teksti eesmärgistatud jälgimine huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine; loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele, teose võrdlemine mõne teise teosega; lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erizänrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut) loeb eakohast erizänrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega 	<ul style="list-style-type: none"> suuline eneseväljendus lugemine rühmatöö paaristöö loovtöö 	<ul style="list-style-type: none"> ajalugu eesti keel 	
JUTUSTAMINE				
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Lõimingu võimalus	Arendatavad digipädevused
<ul style="list-style-type: none"> loo jutustamine: jutustamine teksti kompositsioonist lähtuvalt, jutustades tegevuse aja ja koha muutmine, uute tegelaste ja sündmuste ja/või erinevat liiki lõppude lisamine, eri 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni 			

<p>vaatepunktist jutustamine, jutustades tsitaatide kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi</p> <ul style="list-style-type: none"> tutvumine elektroonilise meedia (raadio, televisioon, internet) erinevate jutustamis-viisidega 				
TEKSTI TÖLGENDAMINE, ANALÜÜS JA MÕISTMINE				
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Lõimingu võimalus	Arendatavad digipädevused
<p>Teose mõistmist toetavad tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja hindamisküsimused; küsimuste vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega või oma arvamusega, toetumata tekstile teksti kesksete mõtete leidmine; teose teema ja peamõtte sõnastamine; konsepti koostamine arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal; autori hoiaku ja teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine; oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine; esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal; illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine, tähenduse kommenteerimine ja valiku põhjendamine; probleemi olemuse-põhjuse-tagajärjelahenduse seoste üle arutlemine; 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused, arutleb põhjus-tagajärjeseoste üle kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ja demokraatlikest väärtustest arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte, kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte 		<ul style="list-style-type: none"> ajalugu 	

<ul style="list-style-type: none"> • loetu põhjal järelduste tegemine • tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine <p>Teose/loo kui terviku mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • tegelase analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt; muutuv ja muutumatu tegelane; teose käigus tegelasega toimunud muutuste leidmine; tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga; tegelase sisekonflikti äratundmine • tegelastevahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine, suhete analüüs; tegelaste tegevusmotiivide selgitamine, käitumise põhjuste analüüsimine; tegelasrühmadevaheline konflikt ja konflikti gradatsioon • erinevate teoste peategelaste võrdlemine; sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine; miljöo kirjeldamine; tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus; pöördeliste sündmuste leidmine; teose rütm: ellipsi täitmine; sündmuste põhjustagajärg-seoste leidmine • ajaloosündmuste ja kirjandusteoses kujutatu seostamine; ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest 	<ul style="list-style-type: none"> • otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse 			
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • eesti aja- ja kultuuriloo seostamine • teksti aja- või kultuuriloolise tähenduse uurimine 				
<p>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise, korduse, retoorilise küsimuse ja hüüatuse, ellipsi ja inversiooni tundmine ja kasutamine • sümbolite seletamine; allegooria ja allteksti mõistmine; sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine • luuleteksti tõlgendamine • autori keelekasutuse omapära leidmine; teose stiililise eripära kirjeldamine • oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi • mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes 		<ul style="list-style-type: none"> • ühiskonnaõpetus 	
<p>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele olemasolu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilukirjanduse põhiliigid; eepika, lüürika, draamatika tunnused; eepose, romaani, jutustuse, novelli, miniatuuri tunnused • luule vorm: värss, stroof, erinevad riimiskeemid; oodi, ballaadi, soneti, haiku ja vabavärsilise luule tunnused • komöödia, tragöödia ja draama tunnused • arvustuse olemus 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • seletab oma sõnadega eepika, lüürika, draamatika, eepose, romaani, jutustuse, novelli, ballaadi, haiku, vabavärsi, soneti, komöödia ja tragöödia olemust 			

ESITAMINE				
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Lõimingu võimalus	Arendatavad digipädevused
<ul style="list-style-type: none"> • esitamise eesmärgistamine • esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon; silmside hoidmine kuulaja-vaatajaga; miimika ja žestikulatsiooni jälgimine • kirjandusteost tutvustava ettekande koostamine ja esitamine 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab peast luule- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust • koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande 			
OMALOOMING				
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Lõimingu võimalus	Arendatavad digipädevused
<ul style="list-style-type: none"> • omaloomingulised tööd 	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljöö kirjeldus) või jutustava (muinasjutu või muistendi) teksti • kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja 		<ul style="list-style-type: none"> • karjääriõpetus 	